

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**



Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА, ВИКОНАВСЬКА (ВИРОБНИЧА)
ПРАКТИКА**

Рівень вищої освіти – **другий (магістерський)**

Освітня програма «**Музичне мистецтво**»

Спеціальність **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від “16” січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Науково-педагогічна практика
Викладач (і)	Доктор мистецтвознавства, професор О.Р.Фабрика-Процька (кафедра музичної україністики та народно- інструментального мистецтва) Кандидат мистецтвознавства, доцент У.В.Конвалюк (кафедра виконавського мистецтва)
Контактний телефон викладача	+380500536169 проф. Фабрика- Процька О.Р. +380660398130 доц. Конвалюк У.В.
Е-mail викладача	olga.fabryka-protska@pnu.edu.ua uliana.konvaliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Упродовж проходження практики

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є підготовка фахівців – викладачів закладів вищої освіти, які здатні до впровадження традиційних та інноваційних технологій навчання в професійній діяльності. Практика сприяє вихованню високоморальних, патріотичних, освічених особистостей, спроможних вносити істотний вклад у майбутнє як регіону, так й України. Науково-педагогічна практика є основою циклу практичної підготовки освітньої програми підготовки фахівців за другим (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. Дисципліна має прикладний характер, покликана сформувати у здобувачів набір необхідних компетентностей, забезпечити формування практичних вмінь та навичок, необхідних для майбутньої професійної викладацької діяльності в закладах вищої освіти.

Науково-педагогічна практика також дає можливість розвинути лідерські, ораторські та виконавські якості, сформувати розуміння завдань та функцій викладача вищої школи.

Проходження практики передбачає вивчення досвіду викладацької діяльності та проведення занять (групових – лекційних та практичних, індивідуальних) відповідного до індивідуального плану.

Проводиться у другому семестрі першого року навчання в магістратурі.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою науково-педагогічної практики на другому (магістерському) рівні

вищої освіти за галуззю знань 02 Культура і мистецтво, спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» у Навчально-науковому інституті мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника є формування системи компетентностей майбутніх педагогічних працівників, здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти, створювати та впроваджувати новий зміст освіти та новітні методики навчання; засвоєння і поглиблення теоретичних та практичних знань, умінь і навичок студентів з фундаментальних і вибіркових дисциплін, засвоєння студентами сучасних методів, форм організації праці в галузі майбутнього фаху, формування у них на базі одержаних у закладі вищої освіти знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час викладацької роботи в реальних умовах педагогічного процесу, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов; виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

Основними **цілями** науково-педагогічної практики є:

- формування і розуміння теоретичних засад музикознавчих, мистецтвознавчих наук, отриманих під час навчання в магістратурі;
- набуття досвіду проведення всіх форм організації освітнього процесу і видів навчальних занять в університеті;
- поглиблення та застосування фахових знань у розв'язанні конкретних педагогічних завдань практики;
- інтеграція науково-дослідної та педагогічної діяльності магістрів;
- розвиток професійно-педагогічних здібностей на основі досвіду практики.

На основі отриманих знань передбачається:

- виробити в магістрів навички формування і використання набутих теоретичних знань з соціально-політичних, психолого-педагогічних, спеціальних дисциплін і методики їх викладання у навчально-виховному процесі;
- удосконалити володіння магістрами педагогічними методами викладу навчального матеріалу, спостереження, аналізу та експериментування, кваліфікованого ведення дискусій;
- грамотно використовувати понятійний апарат, термінологію, професійну лексику.

Методи навчання:

словесний, наочний, пояснювально-ілюстративний, навчально-пізнавальний, практичний, пояснення, стимулювання і мотивації, практичні вправи, моделювання художньо-творчої ситуації, робота з літературою.

4. Програмні компетентності та результати навчання

ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується

невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності:

ФК.4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, диригентській, педагогічній діяльності.

ФК.5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК.6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК.10. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 8. Здійснювати викладання гри на інструменті, вокалу, диригування з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
самостійна робота	180

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II	025 Музичне мистецтво	I	нормативний

Тематика навчальної дисципліни	
Тема	кількість год.

	лекції	заняття	сам. роб
1 тиждень Початковий етап практики Функції, мета, завдання практики. Індивідуальний план проходження практики			10
Суть організаційної, навчально-методичної та наукової роботи випускової кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва Навчально-наукового Інституту мистецтв ПНУ ім. В.Стефаника			10
2 тиждень Огляд нормативно-правової бази, що регламентує організацію освітнього процесу в Університеті. Присутність на фахових (індивідуальних), лекційних та практичних (групових) заняттях викладачів кафедри, наукового керівника та викладачів Навчально-наукового інституту мистецтв ПНУ імені Василя Стефаника			10
3 тиждень Основний етап науково-педагогічної практики Розгорнуті плани-конспекти занять, консультування та обговорення їх з науковим керівником або керівником практики від кафедри			30
Відкрите заняття згідно індивідуального плану під керівництвом наукового керівника або керівника практики (методичні та дидактичні розробки, презентації)			40
4 тиждень Участь у засіданнях кафедри, наукових семінарах (конференціях) тощо			20
5 тиждень Заключний етап практики Підсумкова звітність науково-педагогічної практики			40
Публічний звіт матеріалів науково-педагогічної практики.			20
ЗАГ.:			180

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система	Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та
------------------	---

оцінювання навчальної дисципліни

здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <http://surl.li/myqwd> та Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <http://surl.li/lkify>
Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D		
50 – 59	E	задовільно	
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	не зараховано з обов'язковим повторним курсом

Поточний контроль здійснюється керівником і методистами практики протягом проходження магістрами науково-педагогічної практики шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи, проведення відкритих занять.

Поточний контроль охоплює:

- облік відвідування занять-спостережень та проведення залікових занять відповідно до розкладу під контролем керівника практики, керівником від кафедри (бази практики) та провідним фахівцем з практик ПНУ ім. В. Стефаника;
- систематичний контроль за виконанням індивідуального плану практики з боку групового керівника;
- перевірка документації практики на проміжному етапі практики.

Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності магістрів протягом конкретного періоду.

При виставленні диференційованої оцінки магістру враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього

	<p>викладача, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, ставлення до студентів, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення документації та час її подання.</p> <p>Підсумковий контроль охоплює:</p> <ul style="list-style-type: none"> • перевірку документації практики на заключному етапі практики; <p>Магістр-практикант зобов'язаний подати керівнику (методисту) від фахової кафедри таку документацію, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Індивідуальний план роботи магістра-практиканта з помітками про виконання кожного виду роботи та оцінкою за підписом викладача. 2. Розгорнутий конспект 1 відкритого заняття, проведеного магістром-практикантом. 3. Сценарій індивідуального відкритого заняття з фаху, а при відкритій лекції наявність висвітлення теми у вигляді презентації (при потребі). 4. Щоденник науково-педагогічної практики. 5. Психолого-педагогічну характеристику на студента, з яким було проведено індивідуальне відкрите заняття. 6. Характеристика на магістра-практиканта. 7. Звіт щодо виконання індивідуального плану роботи практиканта про науково-педагогічну практику. <ul style="list-style-type: none"> • складання заліку з науково-педагогічної практики
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік.

7. Політика навчальної дисципліни

<p>Академічна доброчесність: Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО:</p> <p>Положенні про запобігання академічному плагіату (нова редакція) у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/dzugk метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально- і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування</p> <p>Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція) http://surl.li/dhrfg, в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи;</p> <p>Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція) http://surl.li/dhres, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади та введені у дію Наказом ректора № 529 від 27.09.2022 р. «Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету» Наказом ректора № 530 від 27.09.2022 р. «Про введення в дію нової редакції Кодексу честі</p>
--

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Неформальна освіта: регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Рекомендовані платформи:

Платформа Coursera for Campus;

сучасний студентський простір Paragraph (на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника);

Erasmus+UA

8. Рекомендована література

Базова

1. Бойко А. Концептуальні засади 12-бальної системи оцінювання у закладах вищої педагогічної освіти. Рідна школа. 2002. № 2. С. 12–15.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. Підручник за модульно рейтинговою системою навчання. 2-ге вид.-К.:Центр учбової літератури, 2011. 384с.
3. Волкова Н. П. Педагогіка. Київ : Академія, 2001. 576 с.
4. Гладуш В.А., Лисенко Г.І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія . Навчальний посібник, Дніпропетровськ, Акцент, 2014. 416 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/720498/2/3pdf>
5. Гузій Н. В. Педагогічний професіоналізм: історико-методологічні та теоретичні аспекти: монографія. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2004. 243 с.
6. Заводяний В., Заводяний В. Рейтинг – система оцінювання успішності студентів. Рідна школа. 2001. № 1.
7. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Знання, 2012. 486 с.
8. Лозова В. І. Етика науковця. Педагогіка та психологія. 2011. Вип. 40(2). С. 47– 51.
9. Мойсеюк В. Є. Педагогіка. 4-те вид., доп. Київ, 2003. 608 с.
10. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: навч. посіб. Київ : Вища шк., 2005. 239 с.
11. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб.(для студ. вищ. навч. заклл). К. : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
12. Ортинський В. Педагогіка вищої школи. 2019. 472 с.
13. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посібник / за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. С. 5–105.
14. Педагогіка вищої школи : Робоча програма навчальної дисципліни / Н. В. Коваленко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2017. 79 с.URL : <https://repository.ssru.sumy.ua/bitstream/.pdf>
15. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В.Семенова та ін.; за ред. З.Н. Курлянд. [3-те вид.,перероб. і доп.]. Київ: Знання, 2007. 495 с.
16. Психологія вищої школи: Підруч. [для студ. ВНЗ] / Подоляк Л.Г. Юрченко В.І. [Вид. 3-є, випр. і доп.] Київ : Каравела, 2011. 360 с.
17. Фабрика-Процька О.Р. Методика опанування фахової науково-методичної літератури. Методичні вказівки з самостійної роботи для студентів денної та заочної форми навчання вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ, 2018. 62 с.

18. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Київ : «Академвидав», 2006. 352 с. URL : <http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/pedagogikavsh.pdf>
19. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи. Київ: Академія. 2014. 456 с.

Допоміжна

1. Педагогічна практика студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» / Т.К. Завгородня, Л.М. Прокопів, І.В. Стражнікова. Івано Франківськ, 2013. 60 с.
2. Добронравова І. С. Філософія та методологія науки: підручник. Київ: Київський університет, 2008. 223 с.
3. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. URL: http://dmeti.dp.ua/file/kdoczn_10892.pdf
4. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень : Підручник. Київ: Знання, 2007. 317 с.
5. Цехмістова Г. С. Основи наукових досліджень : Навчальний посібник. Київ : Слово, 2004. 240 с. URL : <http://www.imath.kiev.ua/~golub/ref/tsekhmistrova.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Відомості Верховної Ради. 2014. № 37–38. Ст. 2004 ; поточна ред. – Ред. від 25.09.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text32>.
2. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України URL: <http://www.mon.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти URL : <http://naqa.gov.ua>
4. Національний Темпус-офіс в Україні. URL: <http://tempus.org.ua/uk/vyshha-osvita-ta-bolonskyj-proces.html>
5. pidruchniki.ws/pedagogika
6. readbookz.com/books.
7. pedagogika.ucoz.ua
8. ukrkniga.org.ua

Викладач доктор мистецтвознавства, професор **Фабрика-Процька О. Р.**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**



Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВИКОНАВСЬКА (ВИРОБНИЧА) ПРАКТИКА

Рівень вищої освіти – **другий (магістерський)**

Освітня програма «**Музичне мистецтво**»

Спеціальність **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від “16” січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Виконавська (виробнича) практика
Викладач (і)	Доктор мистецтвознавства, професор О.Р.Фабрика-Процька (кафедра музичної україністики та народно- інструментального мистецтва) Кандидат мистецтвознавства, доцент У.В.Конвалюк (кафедра виконавського мистецтва)
Контактний телефон викладача	+380500536169 проф. Фабрика- Процька О.Р. +380660398130 доц. Конвалюк У.В.
Е-mail викладача	olga.fabryka-protska@pnu.edu.ua uliana.konvaliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Упродовж проходження практики

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є інтегрованість, взаємозв'язок усіх компонентів (навчальних дисциплін, навчальних і педагогічної практик, науково-дослідної роботи) і їх скоординованість з метою досягнення головної мети – розвитку індивідуальності, особистості магістра як майбутнього фахівця-виконавця.

Виконавська (виробнича) практика спеціальності 025 Музичне мистецтво займає важливе місце у підготовці фахівців мистецьких спеціалізацій закладів вищої освіти та відноситься до провідної складової їхньої професійної підготовки;

є однією із складових процесу оптимізації вищої музичної та музично-педагогічної освіти та однією із форм професійної підготовки студентів музичних закладів до роботи з творчими колективами;

сприяє всебічному музично-виконавському розвитку студента, готує майбутніх музикантів, що займаються просвітницькою діяльністю, дає можливість магістрам пропагувати кращі зразки класичної та сучасної музики, розвивати естетичні й художні смаки у суспільстві.

Виконавець-музикант повинен не лише озвучити вивчені раніше нюанси, штрихи, а й відтворити з колективом образ миттєво, імпровізаційно, орієнтуючись на якість досягнутого результату та рівень розвитку і реакцію слухачів.

Саме здатність виконавця врахувати специфіку слухачької аудиторії під час інтерпретації музичного твору називають педагогічним артистизмом, який пов'язаний з двома видами художнього перевтілення: з одного боку, виконавець повинен бути «учасником» тих чи інших подій та образів, які розкриваються у виконуваному ним творі, тобто вміти корегувати власні дії, співвідносячи реальний звуковий результат із ідеально-очікуваним;

Серед артистично-вольових якостей особливої уваги набуває формування у магістрів бажання і здатності публічно виступати перед студентами з інтерпретацією музичних творів для формування у них музичної культури. Специфіка інструментальної та вокальної підготовки виконавця має інтегрований характер.

Саме виконавська практика висуває перед магістром і викладачем новий вид творчо-пошукової діяльності у таких її видах, як вибір програми, складання композиції, опрацювання образності твору. При цьому магістрові необхідно оволодіти вміннями не тільки суто виконавськими, але в деякій мірі й вміннями акторськими, організаторськими, керівними.

У процесі проведення виконавської практики інтегруються, удосконалюються і перевіряються знання, уміння та навички, отримані майбутнім викладачем по фаху, виконавцем-інструменталістом, виконавцем-вокалістом.

У процесі підготовки і проведення творчих заходів в період виконавської практики магістр під керівництвом викладача основного музичного інструмента має змогу практично формувати і удосконалювати основні види музично-педагогічної діяльності:

- 1) інтерпретаційно-виконавську (гра, сольний спів);
- 2) комунікативну (артистично-вольові якості і педагогічні впливи, необхідні для художнього спілкування із слухачами);
- 3) організаційну;
- 4) конструктивну.

Широкі можливості створює виконавська практика для формування мотиваційної основи до музично-освітньої та навчальної роботи студента, а саме:

- дозволяє індивідуально-творчо регулювати ступінь складності виконавського репертуару студента;
- дає йому можливість для виконавського самовираження, самореалізації і самоконтролю, оскільки в процесі проведення заходу він може компенсувати менш розвинені вміння та здібності за рахунок сильніших;
- спонукає студента до осмислення, пошуку і комплексного застосування знань – навичок, отриманих як у процесі вивчення різних навчальних дисциплін, так і підказаних йому результатами практики;
- розвиває і загартовує артистично-вольові якості магістрів, оскільки публічний виступ перед однокурсниками психологічно відповідальніший від будь чого;
- опановує методи поглибленої роботи над репертуарними збірниками та методами наукового пошуку, що формує дослідницькі інтереси і навички, сприяє поглибленню навчальної діяльності.

Якщо взаємодія викладача і студента буде спрямована на формування самостійності майбутнього викладача музики та виконавця-інструменталіста, а саме: створення навчальної атмосфери стосунків, коли викладач не дає готових «рецептів» по вивченню педагогічного репертуару, а :

- 1) стимулює в процесі сумісної праці над музичним твором самостійну, творчо-пошукову діяльність вихованця;
- 2) спрямовує його емоційно-чуттєві і понятійно-операційні дії на пізнання раціональних методів опрацювання музичних творів;
- 3) чуйно ставиться до його художньої індивідуальної техніки, музичного смаку і мислення, спирається і залучає при цьому знання і вміння, отримані магістром у класі фахових дисциплін.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою виробничої виконавської практики є набуття досвіду в концертній діяльності, необхідного для отримання освітньо-творчого рівня, здобуття нових виконавсько-професійних компетентностей в творчій, викладацькій та науково-дослідній діяльності, а також полегшення і прискорення адаптації студентів до реальних умов їх майбутньої

професійної діяльності, творче осмислення теорії, підготовці майбутніх музикантів до всіх функціональних обов'язків, що покладаються і як на керівника музичного колективу, активного пропагандиста музичної культури та мистецтва, а також у формуванні музично-виконавських і педагогічних знань, умінь і навичок, необхідних для художнього, творчого спілкування з людьми.

У процесі виконавської практики важливим є формування виконавських навичок фахівців, які зможуть пропагувати кращі зразки класичної та сучасної музики, розвивати естетичні і художні смаки в суспільстві, а також проводити просвітницьку діяльність.

Серед основних завдань виробничої виконавської практики варто назвати:

- художньо-виконавський розвиток магістрів;
- адаптація музично-виконавських і педагогічних умінь та навичок, отриманих магістрів у процесі навчання, до умов професійної діяльності викладача музики, зокрема інтерпретації музичних творів;
- виховання у них самостійних індивідуальних творчих здібностей і вмінь;
- нагромадження виконавського репертуару для проведення концертів та виступів.

Оскільки основною метою виконавської практики є музично-освітня діяльність, то для її проведення магістр повинен оволодіти відповідними здібностями і вміннями. Це комплекс виконавських вмінь - гра, здібності пов'язані з організацією і проведенням концертних виступів, вміння настроїтись на виступ, емоційна піднесеність і переконливість виступу, креативність, емоційність, грамотність, вміння захопити музичним образом, переконливість музичної інтерпретації, організація слухової уваги, врахування музичного досвіду та вікових особливостей слухачів, орієнтація в складних педагогічних ситуаціях, адаптація до фізичних умов у процесі виступу тощо.

Серед основних цілей :

- оволодіння професійними навичками виконавської, творчої діяльності;
- опанування музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавської інтерпретації.

Методи навчання:

наочний, пояснювально-ілюстративний, навчально-пізнавальний, практичний, пояснення, словесний, стимулювання і мотивації, практичні вправи, моделювання художньо-творчої ситуації, робота з літературою (партитурою, нотами).

4. Програмні компетентності та результати навчання

ПК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності:

ФК.4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, диригентській, педагогічній діяльності.

ФК.5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК.6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК.10. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 8. Здійснювати викладання гри на інструменті, вокалу, диригування з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
самостійна робота	180 годин

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III	025 Музичне мистецтво	II	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Ознайомлення з роботою оркестрів та специфікою управління колективом. Народно-оркестровий колектив як форма колективної виконавської творчості.			18
Тема 2. Робота над партитурою. Оркестрові твори, твори з супроводом, твори для солістів (інструментальні, вокальні). Підготовка нотного матеріалу та планування			18

репетиційної роботи.			
Тема 3. Репетиційна робота інструменталістів, вокалістів, оркестрантів.			18
Тема 4. Розучування фрагментів творів до їх художнього виконання в цілому. Інтерпретація музичних творів та їх стильові особливості.			18
Тема 5. Репетиційна робота музиканта-виконавця. Робота над окремими фрагментами творів, оркестрування, інтерпретація та художнє виконання.			18
Тема 6. Манера і техніка диригента оркестру: жести, міміка, образність, уміння управляти колективом. Виховна робота керівника колективу в процесі функціонування народно-оркестрового колективу. Функції керівника колективу.			18
Тема 7. Формування концертного репертуару ансамблю, оркестру, складання концертної програми.			18
Тема 8. Специфіка роботи із різноманітними ансамблевими колективами. Основні методи роботи з ансамблевим колективом. Специфіка роботи з тембровим та динамічним ансамблем.			18
Тема 9. Темповий та ритмічний ансамбль. Прийоми досягнення ритмічної єдності. Синхронність, як багаторівневий елемент ансамблевої техніки.			18
Тема 10. Проблема сценічного хвилювання. Робота над концертним виконанням творів. Концертні виступи. Естетика концертного виступу соліста/інструментального колективу.			18
ЗАГ.:			180 год

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/myqwd та Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника http://surl.li/lkifv
---	---

Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	не зараховано з обов'язковим повторним курсом

Поточний контроль виконавської (виробничої) практики здійснюється керівником і методистами практики протягом проходження магістрами виконавської практики шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи.

Поточний контроль охоплює:

- систематичний контроль за виконанням індивідуального плану практики з боку викладача по фаху та керівника-методиста практики (10 балів)
- самостійна робота на проміжному етапі практики (10 балів).

Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання виконавської діяльності магістрів протягом конкретного періоду. При виставленні диференційованої оцінки магістру враховується рівень фахової підготовки майбутнього викладача, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння виконавськими вміннями і навичками, акуратність, дисциплінованість тощо (30 балів).

Підсумковий контроль охоплює:

- 1.Подання керівнику (методисту) від фахової кафедри звітності (портфоліо, грамоти, афіші, аудіозаписи, відеозаписи, світлини концертних виступів, скріни та ін.)
- 2.Складання заліку з виконавської практики (мінімальна кількість – 50 балів, максимальна кількість за залік –100 балів).

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність: Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО:

Положенні про запобігання академічному плагіату (нова редакція) у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

<http://surl.li/dzugk> метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально- і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування

Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція)

<http://surl.li/dhrfg>, в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи;

Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція) <http://surl.li/dhres>, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади

та введені у дію Наказом ректора № 529 від 27.09.2022 р. «Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету»

Наказом ректора № 530 від 27.09.2022 р. «Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Неформальна освіта: регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Рекомендовані платформи:

Платформа Coursera for Campus;

сучасний студентський простір Paragraph (на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника);

Erasmus+UA

8. Рекомендована література

1. Андрієвський І. Деякі проблеми розвитку української скрипкової школи в контексті еволюції європейської інструментальної музики. *Музичне виконавство*: Науковий вісник. К., 2000. Вип. 14, кн. 6. С. 32-40.
2. Антонюк В.Г. Постановка голосу: навчальний посібник для студентів вищих муз навч. закладів. К.: Українська ідея, 2000. 68 с.
3. Баран Т. Цимбали та музичний професіоналізм. Підручник. Львів: Афіша, 2008. 224 с.
4. Білоус В. Психологічні аспекти формування виконавської художньої майстерності. Київ. : ДАКККіМ, 2009. 150 с.
5. Бондарчук В.І. Методика навчання гри на валторні Київ: Музична Україна 2003. 164 с.
6. Вакалюк П.В. Сонати для труби Мауріціо Каццаті. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич, 2021. Вип. № 43. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/43-1-7>

7. Вакалюк П.В. Сучасні системи підготовки професійних трубачів у вищих музичних закладах Італії. Conditions for the professional education of highly skilled arts, culture and music specialists. The experience of European higher education institutions. Wloclawek, Republic of Poland, 2021. S. 9–12.
ISBN 978-9934-26-166-4
8. Вишневецька С. В. Основні принципи формування навичок вокально-ансамблевого виконавства : методичні рекомендації до дисципліни “Вокальний ансамбль” для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки “Музичне мистецтво”. Івано-Франківськ: «ПП-арт», 2014. 54 с.
9. Вишневецька С. В. Основні дикційно-артикуляційні проблеми у вокальному виконавстві : методичні рекомендації до дисципліни “Сольний спів” для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки “Музичне мистецтво”. Коломия: Вік, 2015. 36 с.
10. Вишневецька С. В. Формування вокально-виконавського стилю різнофахових спеціалістів : методичні рекомендації по постановці голосу для студентів I-V курсів музичного факультету. м. Івано-Франківськ, видавництво «Плай» Прикарпатського університету ім. Василя Стефаника, 2012. 55 с.
- 11.
12. Волощук Ю.І. Спецкурс “Українське скрипкове мистецтво”: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Гостинець, 2002. 83 с.
13. Давидов М. А. Ритмодинаміка виконавського інтонування на баяні (акордеоні). *Музичне виконавство. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського*. К. : 2004. Вип. 40. С. 9–17.
14. Дутчак В. Аранжування для бандури. Навчально-методичний посібник для студентів. Івано-Франківськ, 2001. 90 с.
15. Катрич О. Стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти. Дрогобич, Вид. Фірма «Відродження», 2000. 100с.
- 16.
17. Князев В. Ф. Теоретичні основи виконавської підготовки баяніста- акордеоніста. Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2010. 211 с.
18. Костенко О. Концертні твори для цимбалів. Навч. Посібник. Харків, ОНМЦПК, 2007. 121с.
19. Круль П. Історія виконання на духовних та ударних інструментах України : підручник для закладів вищої освіти IV рівня акредитації. Електронне видання. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023. 203 с. ISBN 789-966-640-537-4
20. Мандзюк Л. Вплив емоційного фактора на психофізіологічну сутність виконавського апарата бандуриста. Професійна та моральна культура в професійній системі. Зб. наук. праць Луганськ-Харків, 2004. С.194-203.
21. Мандзюк Л. Про виконавські проблеми лівої руки бандуриста в контексті художньо-виразної гри. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Вип. 6. Харків, 2001. С.175-183.
22. Мандзюк Л. Самостійна робота бандуриста над гамами. Методичні рекомендації для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв. Київ-Харків, Глас, 2004. 23 с.
23. Нальонов І.М. Педагогічна практика студентів музично-педагогічних факультетів: навч.-метод.посібник. 3-тє вид., доповнене. Київ, Освіта України, 2006. 179 с.
24. Палійчук І. С. Український концерт для мідних духових інструментів другої половини ХХ століття: теорія та історія жанру : навч. посіб. для студ. вищих муз. навч. закл.. Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2013. 180 с.
25. Пасічняк Л.М. Робота диригента над музичним твором: Методичні рекомендації до

дисципліни «Оркестрове диригування» для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ, Нова Зоря, 2012. 72 с.

26. Рось З. П. Особливості роботи з розвитку вокально-виконавської техніки естрадно-джазових співаків: навчальний посібник з методичними рекомендаціями. Івано-Франківськ : «СІМІК», 2019. 66 с.

27. Фабрика-Процька О.Р. Педагогічна виконавська практика: методичні вказівки з самостійної роботи для студентів денної та заочної форми навчання вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ, 2018. 24 с.

Викладач доктор мистецтвознавства, професор Фабрика-Процька О. Р.